

АКТУАЛИЗИРАН ДОКУМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЛАСТ ПЛОВДИВ 2010 – 2013

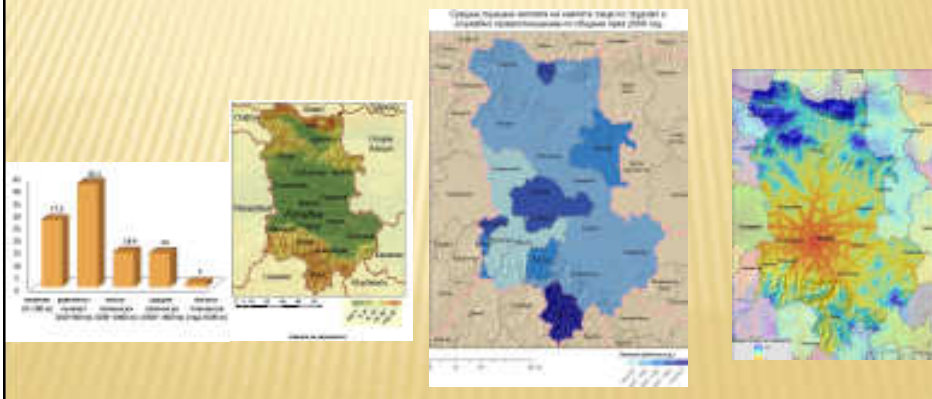
2-ра работна среща 23.07.2010

СЪДЪРЖАНИЕ

- × 1. Въведение
- × 2. Актуализиран социално-икономически профил на областта
 - × 2.1. Географско положение и големина
 - × 2.2. Природно-ресурсен потенциал
 - + Състояние на околната среда
 - × 2.4. Демографска ситуация
 - × 2.5 Човешки ресурси и икономика
 - × 2.6 Инфраструктура
 - × 2.7 Рекреационен потенциал и развитие на туризма
- × 3. Актуализиран SWOT анализ
- × 4. Актуализирана стратегия за развитие на областта
- × 5. Обща оценка на необходимите ресурси
- × 6. Критерии за оценка изпълнението на стратегията
- × 7. Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност
- ×
- × *Приложение 1:* Териториален обхват на районите за целенасочена подкрепа
- × *Приложение 2:* Стратегически насоки за разработване целите и приоритетите на общинските планове за развитие;
- × *Приложение 3:* Индикативна схема за устройство

АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

- ✘ Пространствено обусловен анализ
- ✘ Проблеми с актуалността на информацията

SWOT АНАЛИЗ- СИЛНИ СТРАНИ

- ✘ Благоприятно географско положение за осъществяване на транспортни и икономически връзки в рамките на Южния централен район ;
- ✘ Територията на областта се пресича от Европейски транспортни коридори 4, 8 и 10;
- ✘ Областта изпълнява ролята на свързваща територия между столицата и Югоизточния район, респективно Южното Черноморско крайбрежие;
- ✘ Средищно географско положение в рамките на ЮЦ район за планиране и страната като цяло;
- ✘ Благоприятен климат за развитието на разнообразно земеделие;
- ✘ (зеленукопроизводство, производство на зърнени и технически култури, и лозарство);

SWOT АНАЛИЗ- СИЛНИ СТРАНИ(2)

- ✘ Наличните водни ресурси и изградените изкуствени водоеми са предпоставка за развитие на интензивно поливно земеделие и за развитието на риболовен туризъм и краткотраен седмичен отдих;
- ✘ Почвените ресурси на областта благоприятстват развитието на високоефективно земеделско производство;
- ✘ Горите имат стопанско значение предимно в Родопската част на областта, а наличието на разнообразен дивеч в тях е предпоставка за развитието на ловен туризъм (особенно в община Лъки);
- ✘ Значително биологично разнообразие в областта, с наличие на уникални за страната защитени видове;
- ✘ Наличие на добре изградена мрежа от защитени природни територии, включваща два резервата („Червената стена“ и «Изгорялото гюне»), редица защитени местности и природни забележителности;
- ✘ Въпреки трайната тенденция към намаляване броя на населението, в областта са налице по-бавни темпове на намаление на броя на населението от средните за страната;

SWOT АНАЛИЗ- СИЛНИ СТРАНИ(3)

- ✘ Половата структура на населението в областта е относително благоприятна за естественото възпроизводство и трудовото участие на населението;
- ✘ Сравнително висок дял на населението в групата от 15 до 64 г., от която се формира основно трудовият потенциал;
- ✘ Високото образователно равнище на населението в областния център и в повечето от градските общински центрове е благоприятна предпоставка за социално-икономическото развитие на областта;
- ✘ Наличие на научно-изследователски центрове, висши учебни заведения, колежи и голям брой частни училища с добра обезпеченост от сграден фонд, квалифициран преподавателски персонал и потенциал за развитие на научно-изследователска и развойна дейност;
- ✘ Нарастването на броя на икономически активните и заетите лица и устойчивият ръст на доходите на населението в предкризисния период са индикатори за благоприятните възможности за бързо следкризисно възстановяване;
- ✘ Сравнително ниско ниво на безработицата
- ✘ Устойчиво развиващи се културни институции с обособен сграден фонд, добри традиции и успешна практика в организирането на международни културни прояви;

SWOT АНАЛИЗ- СИЛНИ СТРАНИ(4)

- × Наличие на богато културно-историческо наследство;
- × Относително добре развита болнична и извънболнична медицинска помощ;
- × Добра инфраструктурна осигуреност;
- × Високо ниво на вътрешнообластна интегрираност на територията, с осигурен бърз достъп до областния център (с изключение на северната и южната периферия);
- × Наличие на компактно формиран център за растеж, развит на основата на териториалната, стопанска и социална интегрираност на ядрата Пловдив и Асеновград;
- × Наличие на международен летищен комплекс с потенциал за развитие;
- × Наличие на сериозен потенциал за формиране на бизнес и агробизнес кълстери и териториални съчетания от производствени дейности;
- × Наличие на устойчива стопанска структура на областната икономика;
- × Наличие на значителен и все още непълно усвоен рекреационен потенциал (природен и антропогенен);
- × Уникално културно-историческо наследство, в съчетание със стратегическо географско положение, природни дадености и важни социално-икономически и административни функции.

SWOT АНАЛИЗ- СЛАБИ СТРАНИ

- × Липса на възможности за трансгранично сътрудничество;
- × Вътрешна периферност на северните и южните части на областта;
- × Проявява на свлачищни и срутищни процеси в планинските части на областта, влияещи неблагоприятно върху състоянието на инженерната инфраструктура;
- × Областта като цяло е бедна на полезни изкопаеми – съществува зависимост от внос от други райони, без това да е сериозен лимитиращ фактор за икономическото ѝ развитие;
- × Неравномерното разпределение на валежите по сезони и месеци, налага изкуствено напояване, оскъпяващо земеделското производство;

SWOT АНАЛИЗ- СЛАБИ СТРАНИ(2)

- ✘ Понижаване на почвеното плодородие в резултат от екологически несъобразена промишлена и селскостопанска дейност (нарушаване целостта на почвената покривка, ускорена почвена ерозия, киселяване и засоляване на почвите, замърсяване на почвите);
- ✘ На места горската растителност е с влошени характеристики (закелевялост, ниска биопродуктивност, слаба водоохранна функция, заболявания по горите);
- ✘ Неблагоприятни общи тенденции в демографското им развитие;
- ✘ Основен демографски проблем в областта е отрицателният естествен прираст;
- ✘ Намалване на общия брой на населението и концентрирането му в гр.Пловдив;
- ✘ Влошаване на възрастовата и образователната структура на населението;
- ✘ Непрекъснато намаляване на населението в селата за сметка на увеличаване на относителния дял на градските жители;
- ✘ Бедност на голяма част от селското и немалка част от градското население;
- ✘ Висока миграционна подвижност към гр. Пловдив, столицата или чужбина;
- ✘ Дисбаланс на пазара на труда и висок относителен дял на продължително безработните;

SWOT АНАЛИЗ- СЛАБИ СТРАНИ(3)

- ✘ Недостиг на достатъчно съвременни знания и умения за работа в модерно организираното производство и в производство с високи технологии; недостиг на ключови знания и умения на част от работната сила;
- ✘ Недостатъчна обвързаност между образованието и бизнеса;
- ✘ Недостатъчни възможности (предимно поради икономически и финансови причини) и недостатъчна мотивираност на работодателите за откриване на нови работни места;
- ✘ Недостатъчна гъвкавост и ресурсна осигуреност за използването на различни форми на заетост с оглед специфичните условия на пазара на труда;
- ✘ Проблеми при определяне на потребностите от работна сила с определено качество;
- ✘ Сравнително ниска професионална, трудова и териториална мобилност на работната сила;
- ✘ Деквалификация на част от работната сила от високите възрастови групи и групата на продължително безработните;
- ✘ Териториален дисбаланс в достъпа до специализирана медицинска помощ;
- ✘ Недостатъчен брой специализирани кабинети и компютърна осигуреност в училищата;
- ✘ Териториален диспарат по отношение на доходите на населението;
- ✘ Амортизиран сграден фонд и материално-техническа база в областта на културата;
- ✘ Наличие на сериозни териториални диспритети в икономическото развитие на общините в областта;
- ✘ Морално и технологично остаряла производствена база в редица предприятия;
- ✘ Амортизирана инфраструктурна база, особено в периферните и селски общини на областта.

СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА- ЦЕННОСТИ И ОЧАКВАНИЯ

- ✘ **Ценности и очаквания на партньорите в Областния съвет за развитие:**
- ✘ Ясни насоки за управление на растежа чрез формулиране и изпълнение на общи стратегически за областта и местните общности конкретни проекти;
- ✘ Осигуряването на ясна, прозрачна и устойчива във времето политическа рамка за развитието на област Пловдив;
- ✘ Създаването на стройна, логически обоснована интегрирана система за планиране и управление на територията на област Пловдив.

ЦЕННОСТИ И ОЧАКВАНИЯ НА МЕСТНАТА ОБЩНОСТ

- ✘ По-добра среда за живот в градските и селски териториални общности и смекчаване на вътрешнообластните териториални диспаритети;
- ✘ По-добра интегрираност на градския транспорт с установените пространствени модели за устройство на жилищните и промишлени територии;
- ✘ Свеждане до минимум на загубите на плодородна земя;
- ✘ Ефективно опазване на околната среда и устойчиво ползване на природните ресурси;
- ✘ По-добър стандарт на живот и по-добри условия за личностно, социално и професионално развитие;
- ✘ Повишено „чувство за местна принадлежност” на основа на значителното културно-историческо наследство, природните дадености и осигуряване на необходимото съответствие между тях и устройството на територията.

ЦЕННОСТИ И ОЧАКВАНИЯ НА БИЗНЕСА

- ✘ Постигане на по-добра интегрираност между наличната инфраструктура и установените модели на земеползване и устройство на територията;
- ✘ Създаване на устойчива сигурност на бизнес средата и подкрепа на инвестициите;
- ✘ По-ясна ангажираност на администрацията към местните бизнес субекти;
- ✘ Ясна и конкретна политика по отношение на ефективното ползване на местните сравнителни предимства и ресурси с цел осигуряване на устойчив растеж на областната икономика.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ НАСОКИ

- ✘ Като основен принцип при изпълнението на документа се налага желанието за устойчив просперитет на местните общности в областта.

ПО-КОНКРЕТНО УСТОЙЧИВИЯТ ПРОСПЕРИТЕТ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ В ОБЛАСТТА ЩЕ БЪДЕ ПОСТИГНАТ ЧРЕЗ:

Лидерство	Осигуряване на качествено и добро планиране и управление на регионалното и местно развитие, вземане на адекватни и навременни решения, поемане на отговорност, осигуряване на постоянно наблюдение на процесите и предприемане на необходимите действия за корекция и промяна, когато е необходимо.
Партньорство	Работа в условията на тясно сътрудничество и координация с партньорите от централната и местните власти, бизнеса и местните общности за просперитета на Пловдивска област.
Отговорност	Създаване на необходимата сигурност за местните общности и бизнеса.
Гъвкавост	Ефективно управление на риска и създаване на механизми за вземане на гъвкави управленски решения.
Адаптивност	Осигуряване на адаптивна към ситуацията и бъдещите очаквания стратегическа рамка, която да осигурява качествена оперативна система за управление на регионалното развитие.
Иновативност	Взаимодействие между стратегическите партньори, бизнеса и местните общности в търсенето и намирането на креативни, прагматични и ефективни решения, свързани с планирането и управлението на регионалното и местно развитие.
Интегрираност	Осъзната необходимост от интеграция на решенията на проблемите, свързани с планирането и управлението на територията, околната среда, икономиката и социалната сфера, на основата на разбирането, че тези системи са взаимосвързани и взаимобусловени от геопространствена и функционална гледна точка.
Възстановяване	Осигуряване на устойчивост на природно-социалните системи в област Пловдив чрез предприемане на необходимите ефективни и координирани действия по тяхното възстановяване и поддържане.

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЛАСТ ПЛОВДИВ:

- ✘ *„Област Пловдив – област с устойчиво социално–икономическо развитие на основата на местни ресурси и традиционни културно–исторически дадености, предпочитано място за живот и работа, с европейски стандарт на живот, осигурен от конкурентноспособна икономика.“*

ОСНОВНА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ- АКТУАЛИЗИРАНА

- × Пловдивска област да се утвърди като динамично развиваща се територия, възползваща се от своите сравнителни предимства, залагаща на принципите за интегрираност в развитието и ефективно усвояваща средствата от националния бюджет и европейските фондове, с цел подобряване конкурентноспособността на местната икономика, повишаване инвестиционната атрактивност на територията на областта и подобряване на живота на местната общност на основата на съхранена природа и прилагането на устойчиви модели на земеползване.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

- × **Специфична цел 1:** *Повишаване на инвестиционната атрактивност на територията.*
- × **Специфична цел 2:** *Налагане на интегриран подход на планиране и управление на територията чрез мобилизация на наличните ресурси, капацитет, технически и институционални възможности при осъществяване на ефективни политики за регионално местно развитие.*
- × **Специфична цел 3:** *Стимулиране на установяването на устойчиви модели за усвояването и опазването на местните сравнителни предимства и решаване на неотложни местни проблеми*

ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ

- ✘ *Мярка 1.1. Разработване на целеви проекти в областта на професионалното обучение*
- ✘ *Мярка 1.2. Разработване и прилагане на областен модел за стимулиране развитието на областта чрез интеграция между образование-бизнес-местни и регионални власти (т.нар. triple-helix модел)*
- ✘ *Мярка 1.3. „Подобряване на здравословното състояние на населението на област Пловдив, чрез подобряване на достъпа до здравни услуги и повишаване на здравната култура*
- ✘ *Мярка 1.4. Разработване и прилагане на интегрирана платформа за електронно управление (местни администрации ↔ областна администрация)*
- ✘ *Мярка 1.5. Осигуряване на целева експертна помощ за общините в областта при разработването на проекти по оперативните програми, кандидатстването и тяхното осъществяване*
- ✘ *Мярка 1.6. Разработване и прилагане на интегриран план за развитие на капацитета на общините и областната администрация*

ПРИОРИТЕТ 2: ПОДОБРЯВАНЕ НА ИНТЕГРИРАНОСТТА В РАЗВИТИЕТО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТТА

- ✘ *Мярка 2.1. Разработване на интегриран план за развитие на Центъра за растеж в областта (Пловдив-Асеновград)*
- ✘ *Мярка 2.2. Разработване и прилагане на общи принципи за планиране и управление на територията (връзка между регионално планиране и устройство на територията)*
- ✘ *Мярка 2.3. Разработване и прилагане на единна информационна система за планиране и управление на територията на областта (възможен източник на финасиране ОП „Административен капацитет“)*
- ✘ *Мярка 2.4. Интегриран подход при участието на общините в проекти по оперативните програми с координираща роля на Областната администрация*
- ✘ *Мярка 2.4. Разработване и прилагане на интегрирани устройствени планове и схеми*
- ✘ *Мярка 2.5. Разработване и прилагане на интегрирани програми и проекти за пълноценно включване на маргинализираните общности и хората в неравностойно положение в социално-икономическия живот на област Пловдив*

ПРИОРИТЕТ 3: ПОВИШАВАНЕ КОНКУРЕТНОСТТА НА ИКОНОМИКАТА НА ОБЛАСТТА ЧРЕЗ УСТАНОВЯВАНЕ НА БЛАГОПРИЯТНА БИЗНЕС СРЕДА И СЪВРЕМЕННО ИНФРАСТРУКТУРНО ОСИГУРЯВАНЕ.

- ✘ *Мярка 3.1. Стимулиране на иновациите, изследователските дейности и връзките им с реалния бизнес*
- ✘ *Мярка 3.2. Стимулиране на технологичното осъвременяване на местния бизнес*
- ✘ *Мярка 3.3. Насърчаване на развитието на малките и средните предприятия /МСП/, кластери и бизнес мрежи*
- ✘ *Мярка 3.4. Регенериране на карийградските промишлени зони*
- ✘ *Мярка 3.5. Стимулиране на интеграционните процеси между земеделието и преработващата индустрия в цикъла на агробизнеса*
- ✘ *Мярка 3.6. Стимулиране на интеграционните процеси между земеделието и преработващата индустрия в цикъла на агробизнеса*
- ✘ *Мярка 3.7. Стимулиране на технологичното обновяване и модернизация на агробизнеса*
- ✘
- ✘ *Мярка 3.8. Развитие и модернизация на областната и местната транспортно-комуникационна инфраструктура*
- ✘ *Мярка 3.9. Разработване и прилагане на проекти, насочени към формирането и експлоатацията на интегрирани логистични и транспортно-комуникационни центрове („хъбове“)*
- ✘ *Мярка 3.10. Разработване и прилагане на областна стратегия за повишаване на инвестиционната атрактивност на територията*

ПРИОРИТЕТ 4. ОПАЗВАНЕ И ВАЛОРИЗАНЕ НА ПРИРОДНИЯ И КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИ ПОТЕНЦИАЛ НА ОБЛАСТТА

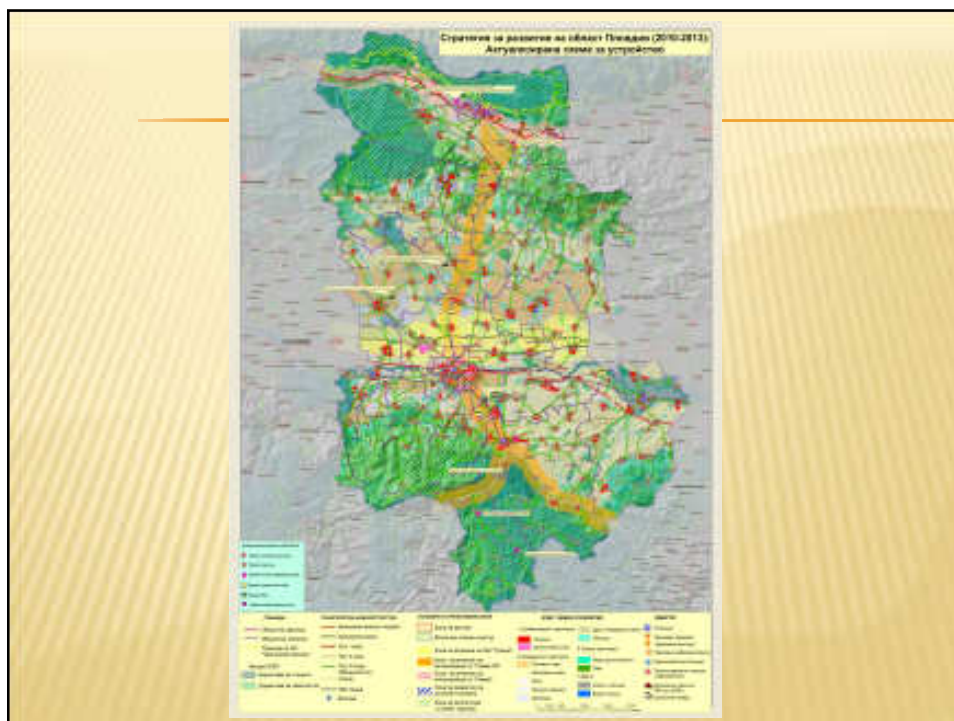
- ✘ *Мярка 4.1. Ефективно управление на съществуващите защитени територии*
- ✘ *Мярка 4.2. Ефективно управление и устойчиво ползване на териториите от НЕМ НАТУРА 2000 чрез разработване и прилагане на интегрирани планове за управление*
- ✘ *Мярка 4.3. Предпазване от замърсяване на повърхностните и подпочвените води и подобряване качеството на питейната вода*
- ✘ *Мярка 4.4. Разработване на карти на риска от наводнения (по общини) и тяхната интеграция в устройственото планиране*
- ✘ *Мярка 4.5. Разработване на програми за възстановяване и поддържане на територии с екологични проблеми, както и за намаляване на вредните емисии във въздуха*
- ✘ *Мярка 4.6. Популяризиране на богатото природно и културно наследство и прилагането на устойчиви модели за усвояване*
- ✘ *Мярка 4.7. Съхранение и поддържане на културно-историческите паметници*
- ✘ *Мярка 4.8. Стимулиране на археологически изследвания и дейности, свързани с опазване, консервация и реставрация.*
- ✘ *Мярка 4.9. Насърчаване на реализацията на проекти, насочени към прилагането на „зелени“ технологии в областта на производството, транспорта и строителството.*

ОБЩА ОЦЕНКА НА НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ

- ✘ Заявени проекти за около 626.5 млн лева
- ✘ В по-голямата си част (приблизително 71%) тези средства са предвидени за проекти в сектор водоснабдяване и канализация на общините, което е пряко свързано с наличните възможности за финасирането на такъв вид проекти в рамките на Оперативните програми.
- ✘ За проекти в областта на транспорта и транспортната инфраструктура (включително градски транспорт) са предвидени приблизително 22% от общия обем финансов ресурс
- ✘ За всички останали проекти в областта, на този етап, са предвидени около 7% от общият индикативен финансов ресурс за изпълнение на актуализираният документ.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

- ✘ Общи индикатори, позволяващи да бъде оценено общото ниво на развитие на територията;
- ✘ Специфични индикатори, които са тясно обвързани с формулираните стратегически цели в документа.
- ✘ Ключови стратегически индикатори за интегриране на глобалните цели по околната среда в регионалното планиране.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!